

Lessentabellen doorstroom

21 maart 2023

PBD-GO!

Situering

PBD-GO!

Vooraf... enkele begrippen

- 'Eindtermen' = 'Minimumdoelen': doelen gericht op de basisvorming
- 'Specifieke eindtermen' = 'Specifieke minimumdoelen': doelen gericht op de realisatie van wetenschapsdomeinen in het specifiek gedeelte van doorstroomrichtingen en dubbele finaliteitsrichtingen

De start...

- Eind vorig schooljaar: Vernietiging (specifieke) eindtermen door het Grondwettelijk Hof
- Zomer: consensus over nieuwe aanpak (initiatief ligt bij de onderwijsverstrekkers)
→ versoering van de eindtermen
- September: start van het ontwikkelproces van (specifieke) eindtermen
 - Kritische factor: haalbaarheid

De haalbaarheid...

- Afspraak: 70% van de onderwijstijd wordt ingevuld met (specifieke) eindtermen en doelen die leiden tot BK's; 30% is in te vullen door de onderwijsverstrekkers
- Binnen de 70% dat ingevuld wordt met '(specifieke) eindtermen en doelen die leiden tot BK's' wordt er een verhouding afgesproken tussen basisvorming en specifieke vorming

Doorstroom 2 ^{de} graad	70% BV – 30% SV	Doorstroom 3 ^{de} graad	60% BV – 40% SV
Dubbele finaliteit 2 ^{de} graad	60% BV – 40% SV	Dubbele finaliteit 3 ^{de} graad	50% BV – 50% SV
Arbeidsmarkt 2 ^{de} graad	40% BV – 60% SV	Arbeidsmarkt 3 ^{de} graad	35% BV – 65% SV

- Gevolg: 70% van de lessentabel (42 uren op graadsbasis) is bepaald op niveau internetten bij een lessentabel van 60 uren op graadsbasis.

In te vullen door GO!...

- 18 uren op graadsbasis
- Participatief traject van de Raad, DIRA, MARA, PTC, CODI's, AD's...
- Consensus (streefcijfer):
 - 4 uren vrije ruimte voor de scholen
 - 14 uren in te vullen door GO! om het ambitieniveau te realiseren
 - Deels op niveau van de finaliteit
 - Deels op niveau van de studierichting

In te vullen door GO!...

- Ambitieniveau realiseren door:
 - Focus op Wiskunde, Nederlands en Moderne Vreemde talen
 - Focus op Specifiek gedeelte
- Aandacht voor een brede vorming conform de visie op de modernisering

Uitgangspunten

- Lessentabellen worden op graadsbasis opgesteld
- aso en tso: 30 uren per week (+ 2 uren levensbeschouwing)
- Er is maximaal rekening gehouden met mogelijkheden tot samenzetting
- Er zijn inhoudelijke aanpassingen in sleutelcompetenties en koppelingen met de wetenschapsdomeinen waardoor vergelijken met het verleden moeilijk is.

Uitgangspunten

Eindtermen (basisvorming) zijn opgesteld zodat **alle** leerlingen van de finaliteit dit kunnen behalen.

Concreet voorbeeld: eindtermen wiskunde moeten binnen het afgesproken tijdsbestek ook haalbaar zijn voor leerlingen die binnen deze finaliteit geen 'wiskundige richtingen' volgen

Uitgangspunten

Lessentabellen zijn **indicatief**:

➔ Alle leerplanonderdelen worden geschreven om het mogelijk te maken de doelen te realiseren binnen dit tijdsbestek door alle leerlingen die deze doelen krijgen. Concreet voorbeeld (wiskunde 5 uren basisvorming): leerlingen hebben maximum 5 lesuren op graadsbasis nodig om de doelen te realiseren, ongeacht de studierichting (van deze finaliteit).

- Sommige studierichtingen hebben minder tijd nodig om deze doelen te realiseren: de school kan het aantal lesuren verminderen, de school kan extra doelen formuleren (eventueel geïnspireerd op de GO! Navigator)...
- Een school kan meer tijd besteden dan voorzien in de lessentabel vanuit het eigen pedagogisch project: de school kan extra doelen formuleren (eventueel geïnspireerd op de GO! Navigator), de bestaande doelen kunnen met meer diepgang behandeld worden...
- De context van de school kan er voor zorgen dat er meer uren nodig zijn (maar dit is uitzonderlijk).

Uitgangspunten

Een lessentabel is geen uurrooster

Doelen uit een 'vak' kunnen

- binnen dit 'vak' opgenomen
- samen met een ander 'vak' aangeboden worden in een gemeenschappelijk 'vak'
- verdeeld worden over meerdere andere 'vakken'
- aangeboden worden via modules, projecten...
- ...

Het aantal lestijden geeft enkel aan hoeveel tijd er ingeschat wordt om een pakket doelen te realiseren (zie vorige dia).

Uitgangspunten

- Er is gekozen voor een klassieke lessentabel
→ Zegt niets over de **organisatievorm**!
- Scholen zijn vrij om de eigen organisatie te bepalen: werken met vakken, werken met clusters, werken met projecten, flexibel uurrooster...
- Bijzondere aandacht voor de vakken met een beperkte tijd. Mogelijke aanpakken: clustering van doelen, werken met blokken / modules gedurende een bepaalde periode, themadagen...

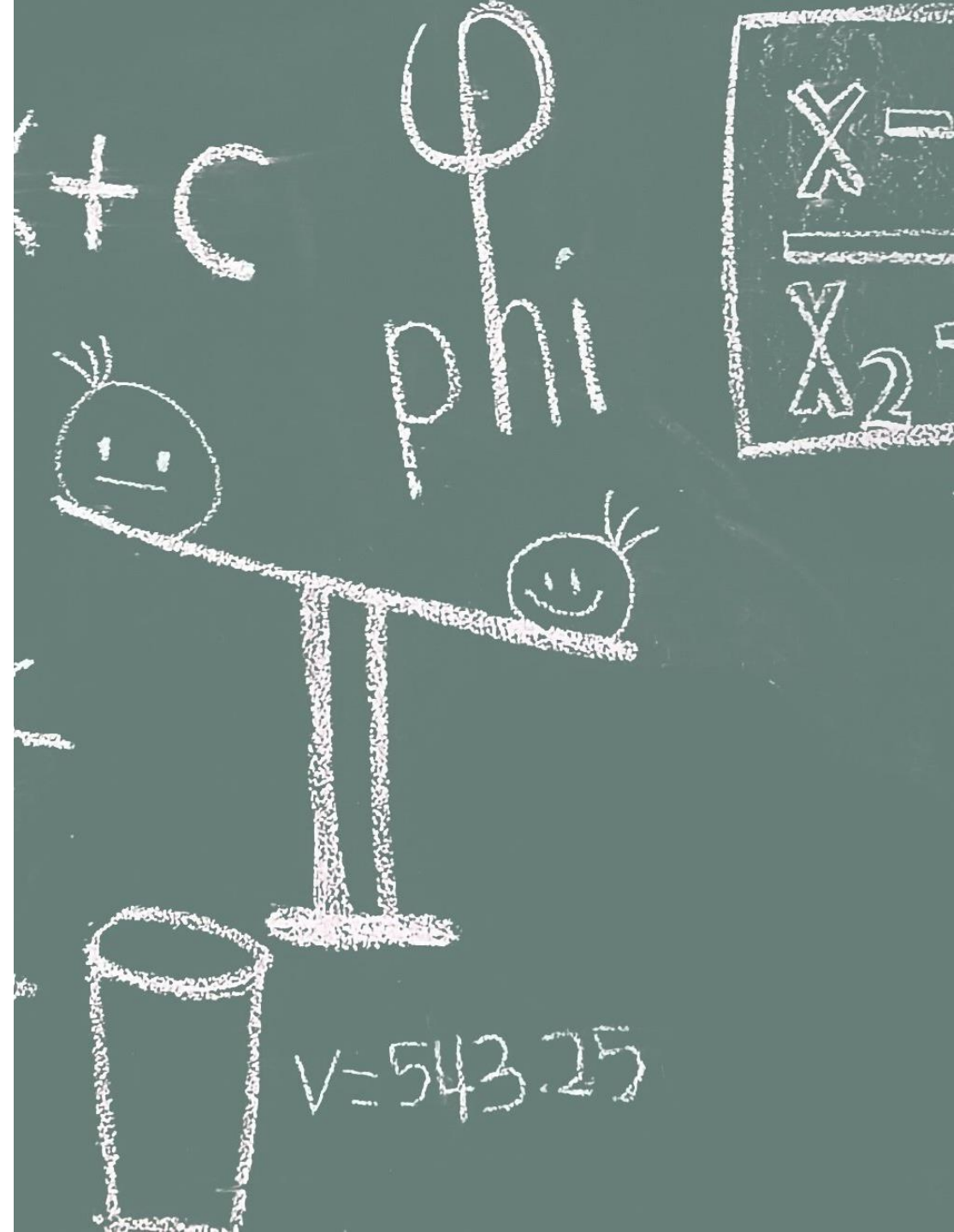
Uitgangspunten

! Lessentabellen zijn nog niet definitief!
Wijzigingen in (specifieke) eindtermen / koppeling wetenschapsdomeinen...
kunnen nog steeds aanleiding geven tot aanpassingen van de lessentabel.

Tweede graad Doorstroom Voorbeeld van de opbouw

PBD-GO!

Tweede graad doorstroom

- 42 lestijden vastgelegd
 - ➔ 29 uren voor de eindtermen / 13 uren de specifieke vorming (voorbeeld MT)

SC 1 LO & gezondheid	3
SC 2 Nederlands	6
SC 3 Moderne vreemde talen	7
SC 4 Digitale competentie	0,5
SC 6 Wiskunde	5
SC 6 Wetenschappen	3
SC 7 Burgerschap	0,5
SC 8 Historisch bewustzijn	2
SC 9 Ruimtelijk bewustzijn	1,5
SC 16 Culturele competentie	0,5

Doorstroomcompetentie historisch bewustzijn ➔ integratie in SC 8	
Cesuurdoelen Wetenschappen	1
Cesuurdoelen Nederlands	2
Cesuurdoelen Wiskunde	3
Cesuurdoelen MVT (Frans en Engels)	4
Cesuurdoelen Duits	3

Tweede graad doorstroom (Moderne talen)

- Ambitieniveau **finaliteit** & **studierichting** (invulling door GO!)

SC 1 LO & gezondheid	+ 1	
SC 2 Nederlands	+ 1	
SC 3 Moderne vreemde talen	+ 3	
SC 4 Digitale competentie	+ 0,5	
SC 6 Wiskunde		
SC 6 Wetenschappen	+ 1	
SC 7 Burgerschap	+ 0,5	
SC 8 Historisch bewustzijn	+ 1	
SC 9 Ruimtelijk bewustzijn	+ 0,5	
SC 16 Culturele competentie	+ 0,5	
Moderne vreemde talen		+ 2
Duits		+ 1
Optiepakket		+ 2

LO & gezondheid	4
Nederlands	9
Moderne vreemde talen	16
Digitale competentie	1
Wiskunde	8
Wetenschappen	5
Burgerschap	1
Historisch bewustzijn	3
Ruimtelijk bewustzijn	2
Culturele competentie	1
Duits	4
Optiepakket (Communicatiewetenschappen of Economie of Wetenschappen)	2
Vrije ruimte	4
Totaal	60

Tweede graad Moderne talen

Lichamelijke opvoeding	4
Nederlands	9
Engels en Frans	16
Toegepaste informatica	1
Wiskunde	8
Wetenschappen: Biologie, Chemie en Fysica	5
Burgerschap	1
Geschiedenis	3
Aardrijkskunde	2
Artistieke expressie	1
Duits	4
Optiepakket: Communicatiewetenschappen, Economie of Wetenschappen	2
Vrije ruimte	4
Totaal	60

Aandachtspunten tweede graad

- Leerling volgt een uitgestippeld traject:
 - Latijn tweede graad naar Latijn – Moderne talen derde graad: achterstand Duits
 - Latijn tweede graad naar Latijn – Wiskunde derde graad: opstap abstracte Wiskunde
 - Latijn tweede graad naar Latijn – Wetenschappen derde graad: achterstand Wetenschappen
Idem voor Grieks - Latijn, Natuurwetenschappen, Moderne talen, Economische wetenschappen en Technologische wetenschappen
- Aandacht voor OLB: leerlingen gefundeerde keuze laten maken (cfr. Basisopties in de eerste graad)
- Oplossing: optiepakket van twee uren zodat de leerling zonder veel problemen kan aansluiten in de derde graad.
School kan kiezen welke optiepakketten ze aanbiedt.
- Optiepakket is (op basis van de actuele situatie) een keuzepakket zonder gevolgen voor de attestering. Er ontstaat dus geen ‘verkapte tweepolige tweede graad’.

Aandachtspunten tweede graad

- Latijn: twee uren beschikbaar als alle wetenschapsdomeinen ingevuld zijn
 - ➔ Wetenschappelijke invulling of taalkundige invulling?
 - ➔ Keuze bij de scholen onder de vorm van een tweede optiepakket (wetenschappen of kunst en cultuur)
 - ➔ Gerichte oriëntering naar de derde graad
- Grieks – Latijn: lessentabel voor 61 uren (zonder vrije ruimte)
Reden: wetenschapsdomeinen zijn zwaar beladen

Aandachtspunten derde graad

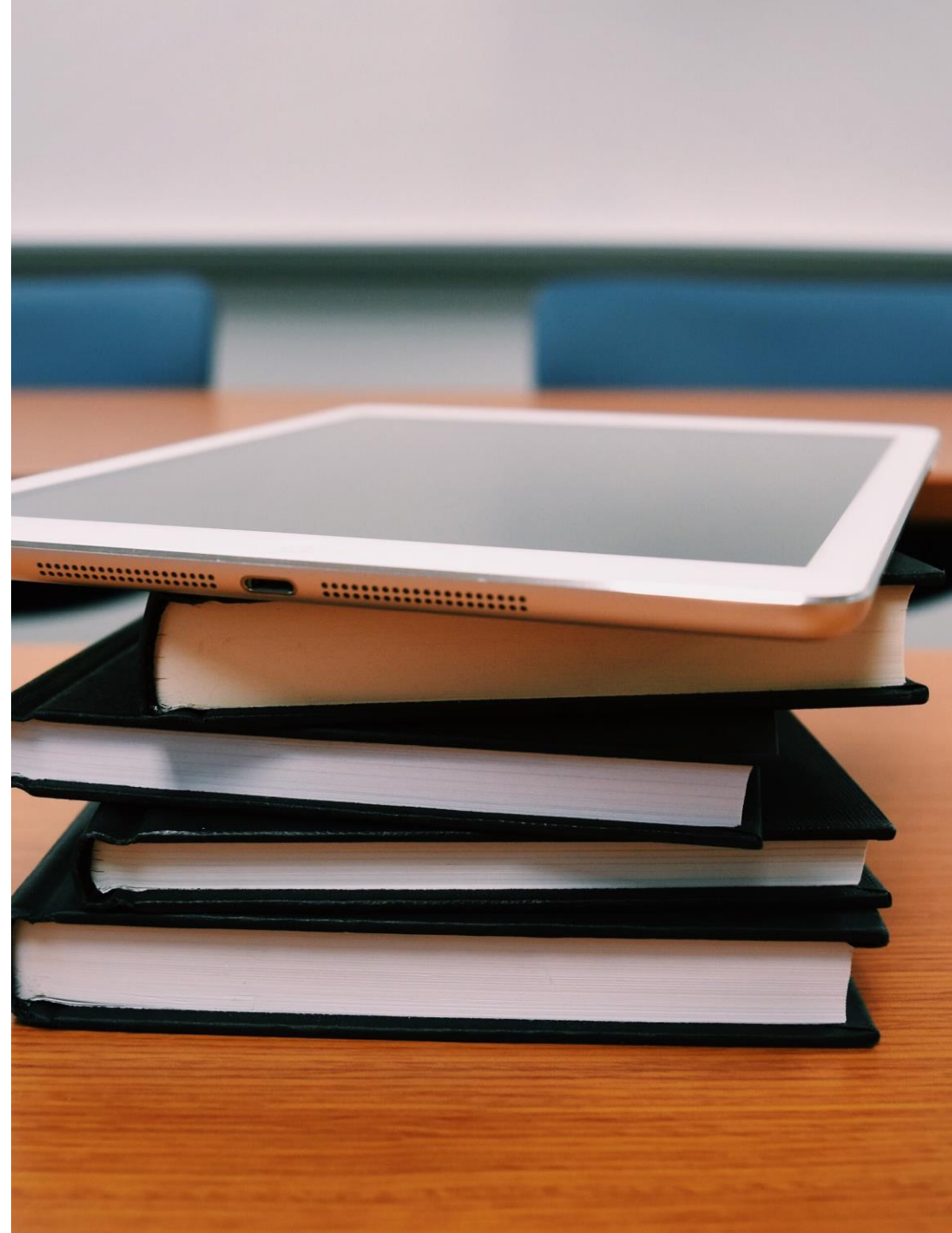
- Economie – wiskunde & Moderne talen - wetenschappen hebben een lessentabel van 61 uren (inclusief 4 uren vrije ruimte)
- Latijn – wiskunde & Grieks – wiskunde: lessentabel van 62 uren vastgelegd:
 - Ofwel slechts twee uren vrije ruimte
 - Ofwel lesweken van 33 lesuren

Vervolg

PBD-GO!

Wat volgt...

- Leerplannen basisvorming
 - Goedkeuring Raad → vrijgave voor de paasvakantie (ontwerpversie)
- Specifieke eindtermen (zoals ingediend bij de valideringscommissie)
- FAQ over de lessentabellen: <https://pro.g-o.be/blog/Documents/2023FAQlessentabellen%20GO!%20pro.pdf>

Wat volgt...

- Infosessies voor leraren over de leerplannen:
 - Data volgen asap
 - Variatie aan tijdstippen
- 28 maart: info over het aanbod naar volgend schooljaar

Lessentabellen

www.g-o.be/PBD >> Onderwijspraktijk SO >> Leerplannen SO

of

<https://pro.g-o.be/pedagogische-begeleiding-leerplannen-nascholing/leerplannen/leerplannen-so/lessentabellen>

Wijzigingen worden via de codi's meegedeeld.

Eindtermen

PBD-GO!

Eindtermen basisvorming

- Validering neemt veel tijd in beslag
- Doel is te landen voor de paasvakantie
- Aanpassingen kunnen nog aanleiding geven tot beperkte wijzigingen in de leerplanontwerpen

Specifieke eindtermen basisvorming

- Ingediend met het oog op validering
- Doel is snel te landen

